

POLELO MOHLAKANELWA YA PHATLALATŠO YA DITABA MALOKO A SACU A SAENA TUMELELANO YA KELELANO

Johannesburg, 31 Mei 2023 - Bagwebi bao ba hweditšego akhrediteišene ka Botswana, Eswatini, Lesotho, Namibia le Afrika Borwa ba tla holega go tšwa go ditheko tša fase tša kgwebo le tirelo ya ka pejana ya ditlišogae le diišontle, ka lebaka la Tumelelano ya Kelelano yeo e saennwego lehono ke Maloko a Mebušo ya *Southern African Customs Union* (SACU).

Dihlogo tša Ditaolo tša Ditseno ka Botswana, Eswatini, Lesotho, Namibia le Afrika Borwa, di dumetše go elela batlišagae le baišantle ba bona bao ba filwego maemo a *Authorised Economic Operator* (AEO).

Bagwebi bao e lego bagwebi ba di AEO go ralala le selete sa SACU ba tla hlolega go tšwa go ditaolo tše di lateledišwago ka lebelo le ditheko tša taolo tše di fokoditšwego tša klerense ya khasetomo.diphokotšo tša taolo.

Lenaneo la *Authorised Economic Operator* (AEO) ke sefoka sa kgwerano ya Khasetomo le Kgwebo. E hola bobedi bja maloko ka lebaka la gore e fana ka matsha a ditaolelo tša Khasetomo go abelana ka obamelo ya yona le maikarabelo a sekhurithi le sektara ya praebeete, ka nako e tee, e ba putsa ka dikholego tša nolofatšo ya dikgwebo tše mmalwa.

Mananeo a kgwebišano ya mokgwa wo wa kgwebo e dumelela ditaolo tša ditseno go dihlelela tše dintši ka maitapišo a ma nnyane, ka nepo ya go tiišetša obamelo ya ribollo ka boithaopo le thekgo ya sebaka se se telele ka dikgoketši. *Authorised Economic Operators* tše di swanetše go boloka khwalithi ya godimo ya ditshepetšo tša ka gare gape di be le rekphoto ya maleba ya obamelo gomme morago ga fao, di tla amogela dikholego tše itšeng go thekga dikgwebo tše.

Lenaneo la AEO le thekga dimotlolo tša obamelo ya ditšhabatšhaba tša go šoma ka mokgwatšhomo wa koketšo ya obamelo ka boithaopo. Se se hloka gore Khasetomo e bee maikarabelo go bagwebi bo ba kgethago go obamela.

Dihlogo tša Ditaolo tša Ditseno tša SACU di ikgafetše “go šoma ka mo re ka kgonago go nolofatša kgwebišano ya go tsenelana le dilete go tiišetša tšwelelo ya *Africa Continental Free Trade Agreement*, ka go utulla matsha le go dula ba le komana madula a bapile go sekegela go tšohle tša dikotsi tša tšona.

“Go matsogong a rena bjale ka baetapele ba Ditaolo tša Ditseno tša SACU go bapala karolo e kgolo, ka go fokotša bohloki bja go ganelela, go hloka tekatekano le hlokego ya mešomo magareng ga bath oba rena dileteng tša rena le go feta.”

Baetapele ba SACU ba boletše gore ba dumela go kgwebišano, go kgora go šoma le ba bangwe le ka ba bangwe go kaonafatša mekgwatšhomo ka moka ya kgwebišano ka moka ka thekgo ya obamelo ya boithaopo. “Bjale ka SACU, re beakantše lenaneo la tlhohloletšo la go kaonafatša nolofatšo ya kgwebišano,” ba tlaleeditše.

Khomishinare wa SARS, Edward Kieswetter, o boletše gore “lenaneo la AEO le thekga maikemišetšo a leano la SARS go šoma ka mokgwatšhomo wa obamelo ka boithaopo. Se se hloka gore SARS e beye maikarabelo a mantši go balefela motšhelo le bagwebi bo ba kgethago go obamela. Lenaneo la AEO le dira fela bjalo! Tekatekano ye ke maemo a akhrediteišene le botshepegi bja tumelelano magareng ga maloko ka dikholego ka mokgwa wa go tšweletšo ya tshepetšo le magato a mangwe.”

Mrn. Kieswetter o tlaleeditše gore tshaeno ya lehono ya Peakanyo ya Kelelo ya Tumelano e tla maatlafatša matsha a kgwebišano go abelana ka Kelelo ya thelelo ya dithoto magarenga ga dinaga tša SACU. MRA e tla maatlafatša sekhurithi ya phepo ya ketwane ya bofelo ya kgwebišano ya dithoto ka go tšweletša taolo ya kotsi ya magato ntši le go fana ka dikholego tša nolofatšo go bagwebi bao ba hweditšego akhrediteišene.

Ka sešene lehono, yeo e bego e buletšwe go setšhaba le baphatlalatši ba ditaba, Mrn. Kieswetter o boletše gore Khasetomo e swanetše go dira mešomo ya yona ye mebedi ya tagafaro - go nolofatša kgwebišano ya maleba mola e sepetša melao ya naga.

“Tše ga se phadišano. Eupša re ka se kgone go dira se re le noši - re a le hloka bjae ka bagwebišani ba intasteri le baetapele ba kgwebo, re hloka bašomi ka rena ba balaodi ba Khasetomo - ka lebaka la gore mollwane ke mothaladi wa go aroganya dinaga tše pedi, eupša dikgoro tša go tsena mellwaneng di kgokaganya dinaga tša rena. AEO e dumelela bobedi bja dikgwebišano go dirišana mmogo go feta dikgatlhego tša bona.

“Re swanetše go kwešiša gore dipuelo tša mošomo wa rena di swanetše go ba tšwetšopele ya ekonomi ya leago la leloko le lengwe le le lengwe la mmušo gore ngwana yo mongwe le yo mongwe wa mosetsana, mošimane, koko yo mongwe le yo mongwe wa MoAfrika le motse o mongwe le o mongwe a holege,” gwa bolela Mrn. Kieswetter.

Mongwaledi wa Khuduthamaga wa SACU, Mrn. Thabo Khasipe, o boletše gore: “Lenaneo la AEO gabjale le eleletšwe ka tumelelano ke SACU gore dikholego tše di katološwe go obamelo le dikgwebo tše di filwego akhrediteišene, go sepetšwa ka thelelo go ralala le mellwane ya magareng ga maloko a mebušo ya SACU.”

Mrn. Khasipe o ipileditše do dikgwego bo bopa kgwebišano ya dikholego tša tumelelano ka mananeo a AEO gore selete se kgone go katološa dikholego tša ekonomi go badudi ba yona. “Wo ke mokgwatšhomo wa VIP wa kgwebišano seleteng wo o ka thušago go tšwetšapele selete,” o boletše bjalo.

Go hwetša tshedimošo enngwe ikgokaganye le: sarsmedia@sars.gov.za

Ms. Kungo Mabogo

SACU Secretariat

Page 2 of 3

Communications Manager

Email: info@sacu.int

Cell: +264811468385

Page 3 of 3

